

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul XI nr.126

Iunie 2008

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Iunie 2008: evoluții în general pozitive ale principalilor indicatori din industrie și construcții.....	2
<i>Evoluția producției</i>	- Menținerea tendinței ascendente a producției	3
<i>Stocuri</i>	- Produse finite: stabilitate în industrie; acumulare mai lentă în construcții. Disponibil de materii prime: normal în ambele sectoare economice	6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Insuficiența cererii – principala cauză de limitare a producției	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Numărul de salariați: scădere ușoară în industrie; dinamică pozitivă în construcții	8
<i>Prețuri de producție</i>	- Traietorie crescătoare a prețurilor de producție	9
<i>Investiții</i>	- Extindere în continuare a investițiilor	10
<i>Profitabilitate</i>	- Rata profitabilității: stagnare în industrie; creștere în construcții	11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale.....</i>		12
<i>Precizări metodologice.....</i>		16

*Tendențe
generale*

Iunie 2008: evoluții în general pozitive ale principalilor indicatori din industrie și construcții

Expectațiile formulate de participanții la sondajul de conjunctură realizat de BNR în luna iunie relevă o perspectivă favorabilă pentru ambele sectoare economice analizate, optimismul fiind însă mai temperat în industrie comparativ cu sectorul construcțiilor.

Volumul producției își va păstra tendința ascendentă, date fiind nivelurile pozitive ale soldurilor conjuncturale¹ (23 la sută în industrie, respectiv 91 la sută în construcții). O traiectorie asemănătoare este anticipată și în privința portofoliului total al comenzilor – în cazul industriei, o contribuție pozitivă va avea componenta externă.

În ceea ce privește stocurile de produse finite, estimările pentru luna iunie indică o posibilă stopare a procesului de absorbție în industrie, în timp ce sectorul construcțiilor va consemna noi acumulări de stocuri (însă probabil într-un ritm mai lent). Disponibilul de materii prime va rămâne la o dimensiune normală, ponderea răspunsurilor de acest tip reprezentând peste 90 la sută din numărul total al opiniilor formulate în cele două sectoare economice.

Principalii factori de frânare a bunei desfășurări a procesului de producție în industrie și construcții rămân insuficiența cererii (invocată de 20 la sută dintre respondenți), blocajul financiar și evoluția cursului de schimb.

Piața forței de muncă se va caracteriza prin reducerea în continuare a numărului de salariați în industrie (sold conjunctural: -12 la sută). Stabilitatea indicatorului continuă însă să fie anticipată de peste jumătate din numărul companiilor. În schimb, în sectorul construcțiilor se vor efectua noi angajări de personal (sold conjunctural: +48 la sută).

În luna iunie, prețurile de producție din industrie și construcții își vor menține trendul ascendent (solduri conjuncturale: +35, respectiv +27 la sută). Nu se vor consemna modificări ale indicatorului în aproape două treimi din numărul total al companiilor analizate.

Ambele sectoare analizate vor înregistra noi acumulări de capital (solduri conjuncturale: +29, respectiv +61 la sută). Stabilitatea indicatorului este anticipată de mai mult de jumătate din numărul companiilor industriale și de 34 la sută dintre operatorii din construcții. Performanța economică din industrie va fi asemănătoare celei din luna mai, în condițiile în care peste 50 la sută din numărul respondenților anticipează o rată stabilă a profitabilității, iar soldul opiniilor este marginal negativ. Perspectiva pentru sectorul construcțiilor rămâne favorabilă (sold conjunctural: +69 la sută).

¹ Exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile.

Menținerea tendinței ascendente a producției**Evoluția
producției**

În luna iunie, volumul total al comenzilor adresate companiilor industriale și de construcții va continua să se extindă, pentru ambele sectoare soldul conjunctural situându-se la un nivel apropiat celui consemnat în intervalul anterior (+20 la sută, respectiv +54 la sută).

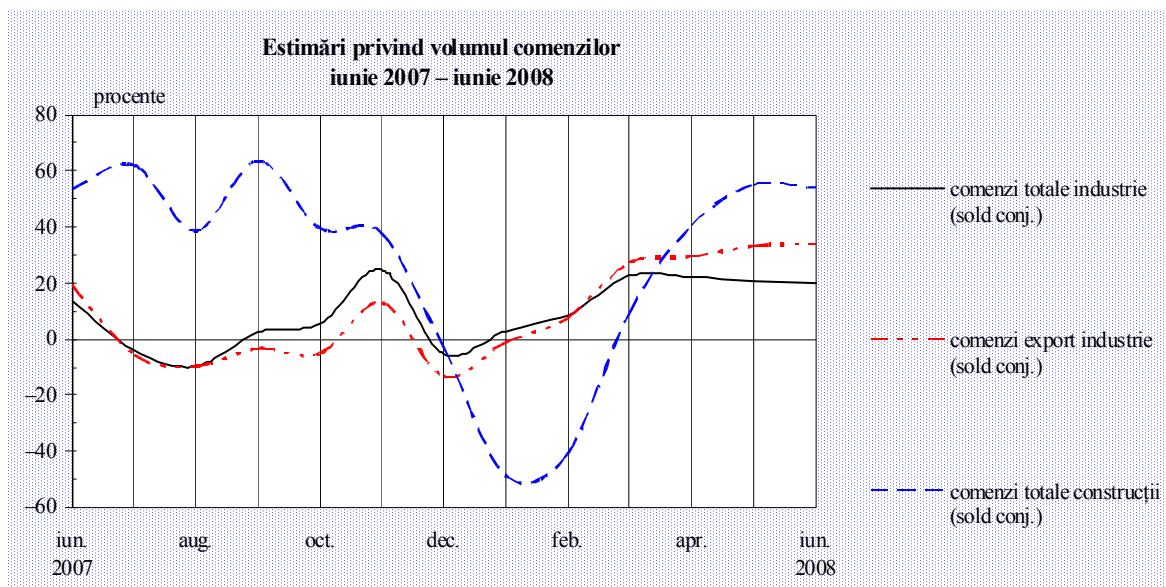
În industrie, traiectoria crescătoare a acestui indicator va fi susținută în principal de menținerea perspectivei optimiste a managerilor din industria materialelor de construcții și din industria alimentară, a băuturilor și a tutunului, dar și de ameliorarea expectațiilor pentru industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și pentru activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (soldurile conjuncturale pozitive variază între 52 și 96 la sută). La extremitatea opusă se situează estimările formulate de respondenții din sectorul extractiv, activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde și din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (solduri conjuncturale cuprinse între -39 și -60 la sută). Nu întrevăd modificări ale indicatorului circa 96 la sută dintre companiile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, precum și 71 la sută dintre companiile din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice.

Evoluții în industrie	Mai 2008	Iun. 2008
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↗	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	81%	75%

O evoluție pozitivă este anticipată și în privința portofoliului de comenzi pentru export adresate sectorului industrial (soldul opiniilor: +34 la sută).

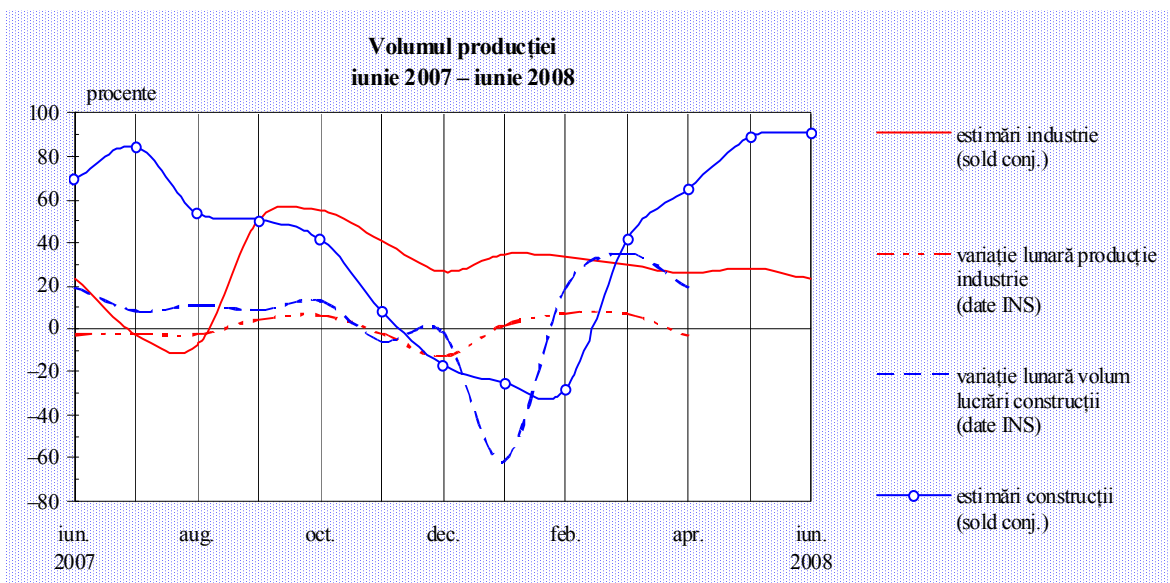
Estimări favorabile au fost formulate îndeosebi de respondenții din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria mijloacelor de transport, activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi, industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (solduri conjuncturale cuprinse între +44 și +96 la sută); de menționat este și redresarea expectațiilor pentru industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, sugerată de revenirea soldului conjunctural în plaja valorilor pozitive (+49 la sută). O restrângere a cererii externe este posibilă în industria materialelor de construcții și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (solduri conjuncturale: -34, respectiv -32 la sută), iar o stagnare este mai probabilă în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (în opinia a circa 80 la sută dintre participanții la sondaj).

Volumul total
al comenzilor:
industrie ↗
construcții ↗

În luna iunie, volumul producției își va păstra traiectoria crescătoare în ambele sectoare economice analizate (solduri conjuncturale: +23 la sută pentru industrie, respectiv +91 la sută pentru construcții).

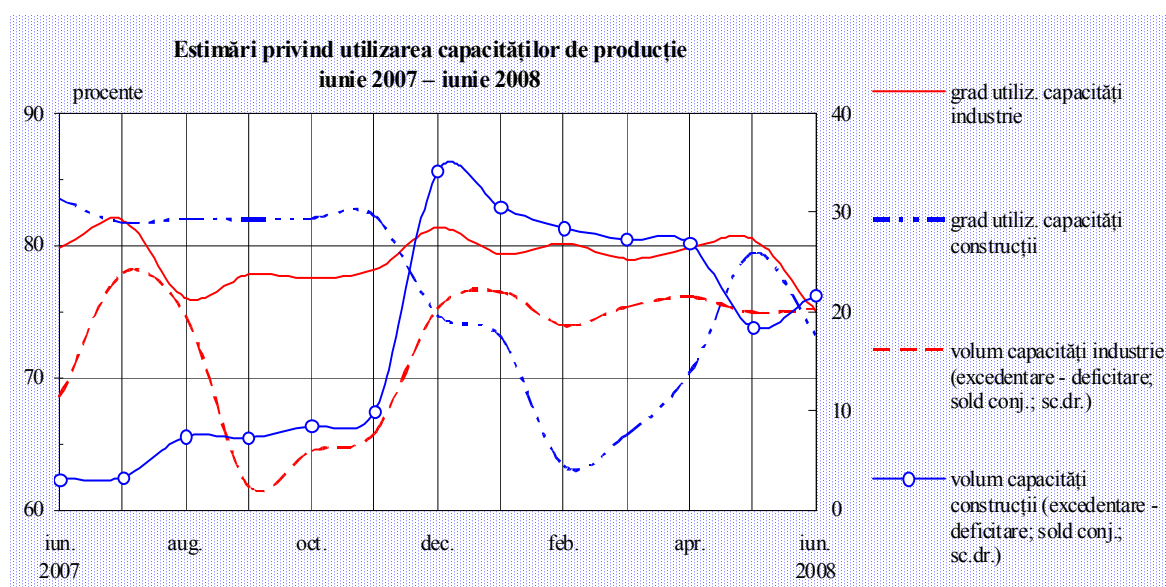
Volumul
producției:
industrie ↗
construcții ↗

În sensul creșterii producției s-au pronunțat îndeosebi managerii din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții, industria mijloacelor de transport și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (soldurile opiniilor variază între +60 și +96 la sută). Similar lunii mai, estimări nefavorabile au fost formulate de respondenții din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale: -60, respectiv -41 la sută). Stabilitatea indicatorului este anticipată de toți managerii întreprinderilor din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a

cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, dar și de circa trei pătrimi din numărul respondenților aparținând industriei textile, de confecții, pielărie și încălțăminte și industriei chimice, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice.

Deși în ușoară scădere față de luna precedentă, gradul mediu de utilizare a capacităților de producție se va menține ridicat – 75 la sută în industrie, respectiv 73 la sută în construcții. Cele mai bune performanțe continuă să fie estimate în industria mijloacelor de transport, industria materialelor de construcții și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (niveluri cuprinse între 89 și 93 la sută).

Grad ridicat de utilizare a capacităților de producție

Expectațiile privind disponibilul de capacități de producție în industrie și construcții sunt apropiate celor formulate în luna mai – peste trei pătrimi din numărul total al respondenților aparținând celor două sectoare economice au indicat dotări adecvate, iar soldurile conjuncturale au fost de +20 la sută în industrie și +22 la sută în construcții.

Dotări suficiente sunt estimate în majoritatea ramurilor industriale, opiniile cele mai ferme (cu ponderi cuprinse între 89 și 97 la sută) fiind formulate în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria mijloacelor de transport, industria materialelor de construcții, sectorul extractiv și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Similar intervalului anterior, capacități excedentare sunt mai probabile în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (solduri conjuncturale: +68, respectiv +70 la sută).

Stocuri

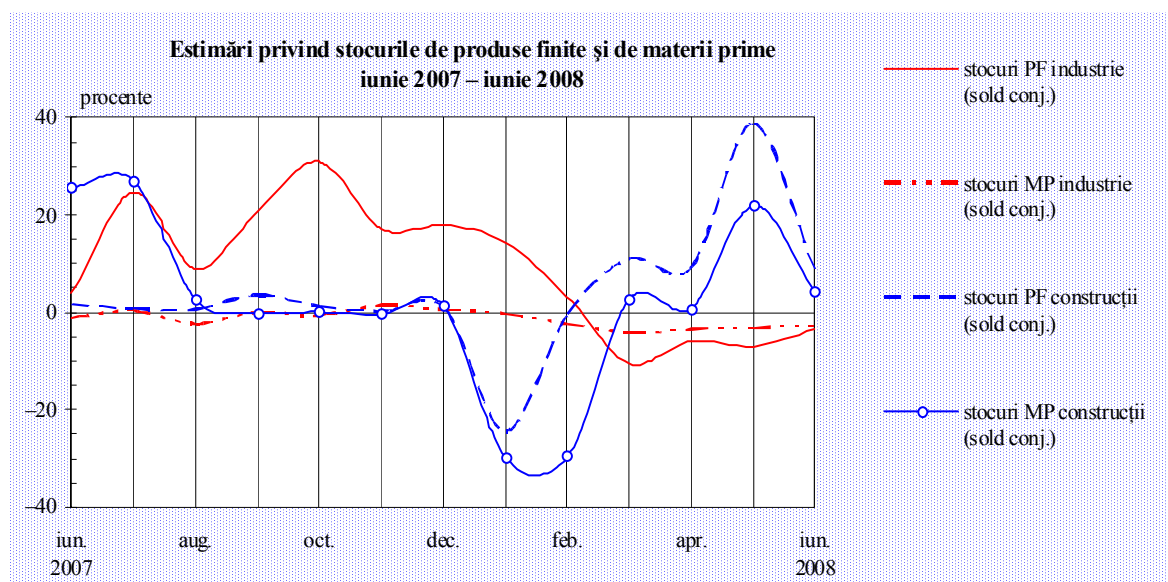
**Produse finite: stabilitate în industrie; încetinirea acumulării în construcții.
Disponibil de materii prime: normal în ambele sectoare economice**

Pentru luna iunie, estimările operatorilor industriali indică o posibilă stopare a procesului de absorbție a stocurilor de produse finite, având în vedere ponderea ridicată (circa 61 la sută) a respondenților care nu întrevăd modificări ale indicatorului, dar și nivelul apropiat de zero al soldului conjunctural (-4 la sută). În schimb, sectorul construcțiilor va consemna probabil noi acumulări de stocuri, însă într-un ritm mai lent, în condițiile în care soldul pozitiv al opiniilor s-a redus la mai puțin de un sfert din nivelul aferent intervalului anterior (până la 9 la sută).

Evoluții în industrie	Mai 2008	Iun. 2008
Stocurile de produse finite	↔	↔
Stocurile de materii prime	↔	↔

Menținerea indicatorului la dimensiunea din luna mai este mai probabilă în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (în opinia a 86 până la 98 la sută dintre managerii intervievați). Restrângerea stocurilor de produse finite este anticipată îndeosebi în industria mijloacelor de transport și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (solduri conjuncturale: -47, respectiv -96 la sută), în timp ce acumulări sunt preconizate mai ales în industria extractivă și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (+41, respectiv +21 la sută).

Stocuri PF:
industrie →
construcții ↗
Stocuri MP:
normale

Și în luna iunie, atât industria, cât și construcțiile vor consemna o dimensiune normală a stocurilor de materii prime, ponderea răspunsurilor de acest tip reprezentând peste 90 la sută din numărul total al opiniilor formulate în aceste două sectoare economice (solduri conjuncturale: -3 la sută, respectiv +4 la sută).

Similar perioadei anterioare, un nivel normal al stocurilor de materii prime este întrevăzut mai ales în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria mijloacelor de transport, industria materialelor de construcții, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi – ponderea răspunsurilor de acest tip variază între 96 și 100 la sută. Stocuri excedentare sunt estimate îndeosebi în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold conjunctural: +68 la sută), în timp ce un nivel sub cota normală este din nou anticipat pentru sectorul extractiv (-24 la sută).

*Factori care
frânează
producția*

Insuficiența cererii – principala cauză de limitare a producției

Potrivit opiniei a 20 la sută dintre participanții la sondaj, cererea insuficientă va exercita, și în luna iunie, o influență restrictivă asupra activității din industrie și construcții. Acțiunea acestui factor va fi resimțită de 43 până la 70 la sută dintre companiile din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, sectorul extractiv și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, dar și de 40 la sută dintre întreprinderile de construcții (în acest ultim caz, informația trebuie privită însă cu rezervă, întrucât cel puțin pe segmental rezidențial este posibil să primeze influența exercitată de prețurile descurajante practicate).

Blocajul financiar și evoluția cursului de schimb reprezintă alte cauze de limitare a bunei desfășurări a procesului de producție, fiecare dintre acestea fiind invocate de circa 6 la sută dintre managerii intervievați – blocajul financiar va continua să afecteze îndeosebi activitatea de construcții (55 la sută), industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (40 la sută) și, în măsură mai mică, sectorul extractiv (în proporție de 25 la sută), în timp ce influența cursului de schimb va fi mai puternică în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (35 și respectiv 40 la sută dintre respondenți).

Alți factori de frânare a producției sunt nivelul ridicat al dobânzilor bancare și dificultățile de aprovizionare cu materii prime (ponderea opiniilor este de aproximativ 3-4 la sută).

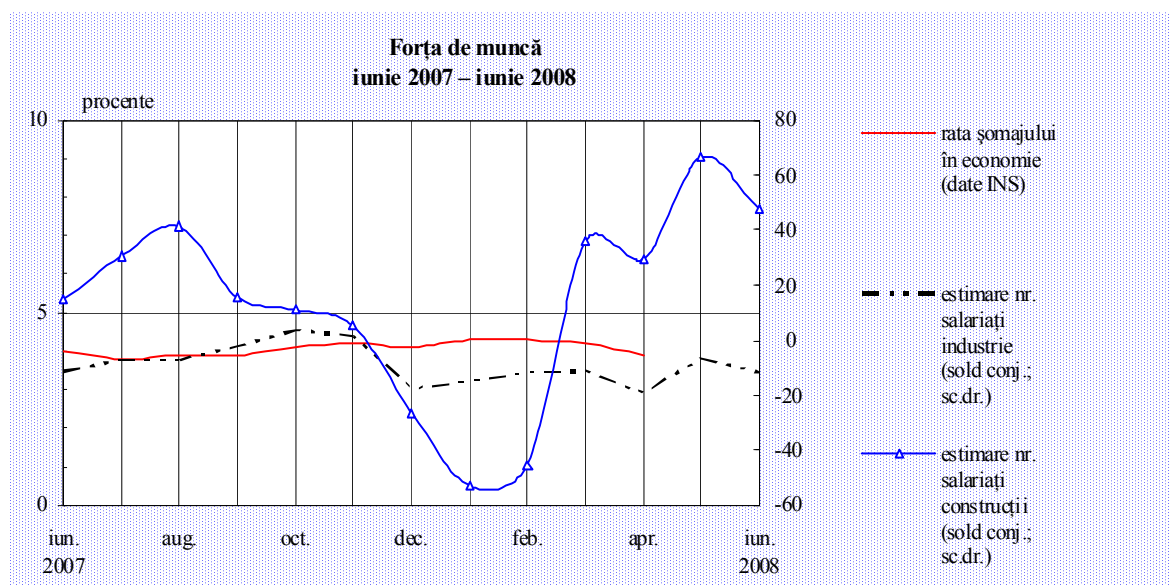
Utilizarea
forței
de muncă

Numărul de salariați: scădere ușoară în industrie; dinamică pozitivă în construcții

Piața forței de muncă se va caracteriza prin reducerea în continuare a numărului de salariați în industrie (sold conjunctural: -12 la sută). Stabilitatea indicatorului continuă însă să fie anticipată de peste jumătate din numărul companiilor. În schimb, în sectorul construcțiilor se vor efectua noi angajări de personal (sold conjunctural: +48 la sută).

În sensul diminuării numărului de angajați s-au pronunțat toți respondenții din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, dar și circa 60 la sută dintre cei aparținând industriei de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV. Dimensiunea personalului va rămâne stabilă în opinia a 86 până la 91 la sută dintre managerii din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, industria materialelor de construcții și din sectorul extractiv. Pe o traiectorie crescătoare se va plasa, și în luna iunie, numărul de salariați din industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: +57 la sută).

Numărul
de salariați:
industrie ↘
construcții ↗

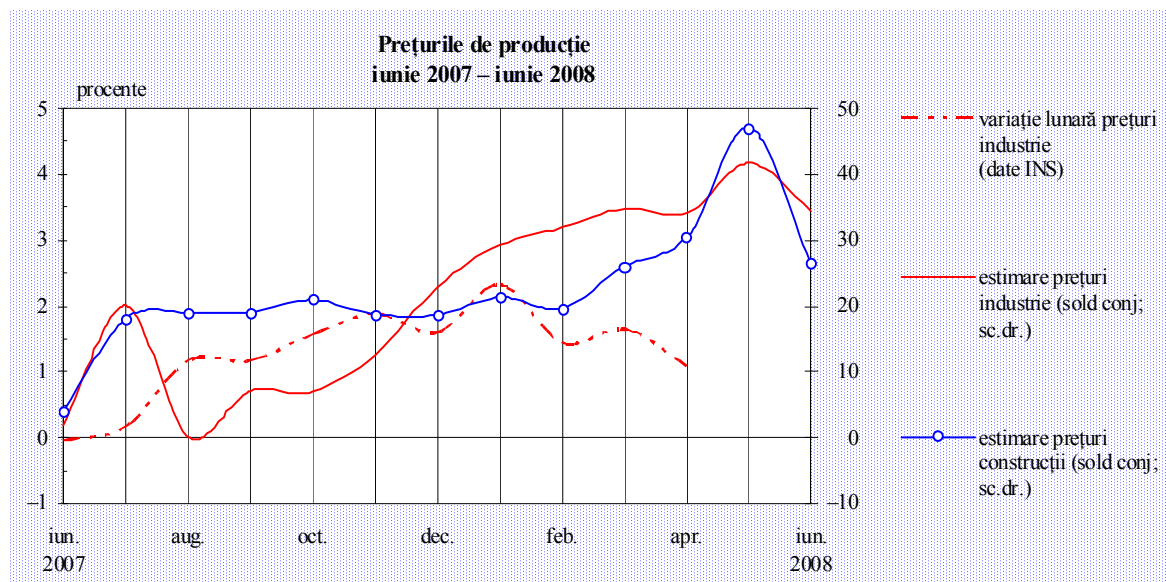

Prețuri de
producție

Traietorie crescătoare a prețurilor de producție

În luna iunie, prețurile de producție din industrie și construcții își vor menține trendul ascendent (solduri conjuncturale: +35, respectiv +27 la sută). Nu se vor consemna modificări ale indicatorului în aproape două treimi din numărul total al companiilor analizate.

Creșteri ale prețurilor sunt anticipate mai ales de respondenții din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și industria mijloacelor de transport (solduri conjuncturale variază între +49 și +68 la sută). Stabilitatea indicatorului este întrevăzută de 92 până la 100 la sută dintre companiile din industria de prelucrare a lemnului, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi, industria materialelor de construcții, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice.

*Dinamică
pozitivă
a prețurilor
de producție*

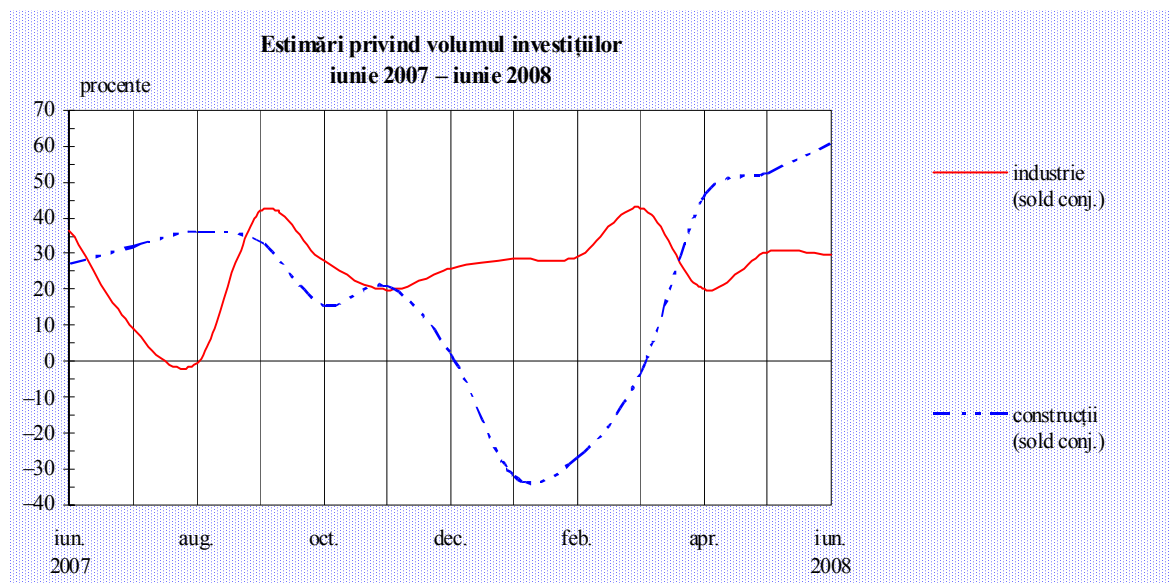
Investiții

Extindere în continuare a investițiilor

În luna iunie, ambele sectoare analizate vor înregistra noi acumulări de capital (solduri conjuncturale: +29, respectiv +61 la sută). Stabilitatea indicatorului este anticipată de mai mult de jumătate din numărul companiilor industriale și de 34 la sută dintre operatorii din construcții.

Perspectiva optimistă în privința investițiilor este generată în principal de menținerea expectațiilor favorabile în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, în industria mijloacelor de transport și în industria de prelucrare a lemnului (soldurile opiniilor sunt cuprinse între +37 și +64 la sută). Nu se estimează modificări ale indicatorului în aproape trei sferturi din numărul companiilor aparținând industriei metalurgice, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, dar și în 83-90 la sută dintre întreprinderile din industria materialelor de construcții, sectorul extractiv și din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte.

Investiții:
industrie ➔
construcții ➔

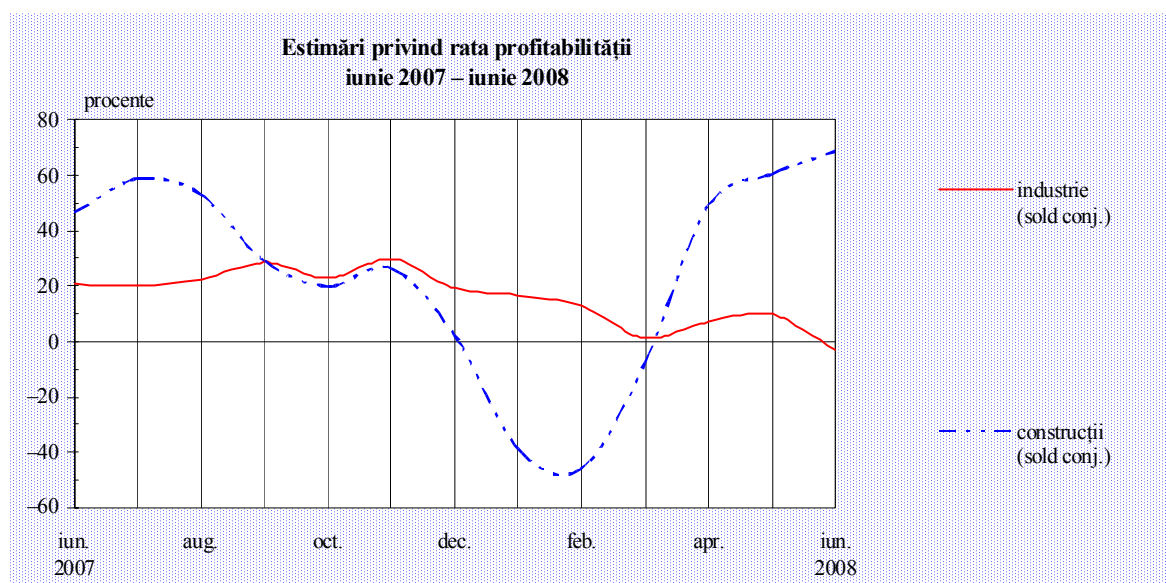
Rata profitabilității: stagnare în industrie; creștere în construcții

Profitabilitate

Performanța economică din industrie va fi asemănătoare celei din luna mai, în condițiile în care peste 50 la sută din numărul respondenților anticipează o rată stabilă a profitabilității, iar soldul opiniilor este marginal negativ. Perspectiva pentru sectorul construcțiilor rămâne favorabilă (sold conjunctural: +69 la sută).

Cele mai ferme răspunsuri în sensul majorării ratei profitabilității sunt continuarea celor din industria mijloacelor de transport, industria materialelor de construcții și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (solduri conjuncturale cuprinse între +51 și +96 la sută). Traectoria este însă contrabalansată de înrăutățirea expectațiilor pentru industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (soldul conjunctural s-a deteriorat de la -40 la -68 la sută) și, în măsură mult mai mică, de menținerea anticipațiilor pesimiste pentru industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (-60 la sută). Performanța economică nu se va modifica potrivit opiniei formulate de circa trei pătrimi din numărul respondenților din industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice.

Precizăm din nou faptul că, în cazul industriei de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, estimările negative formulate în ultimele luni sugerează faptul că presiunile ferm ascendente asupra prețurilor de producție sunt generate în principal de costurile cu materiile prime și nu de creșterea marjei de profit sau a dimensiunii personalului angajat, date fiind nivelurile sensibil negative ale soldurilor conjuncturale aferente ratei profitabilității și numărului de salariați.

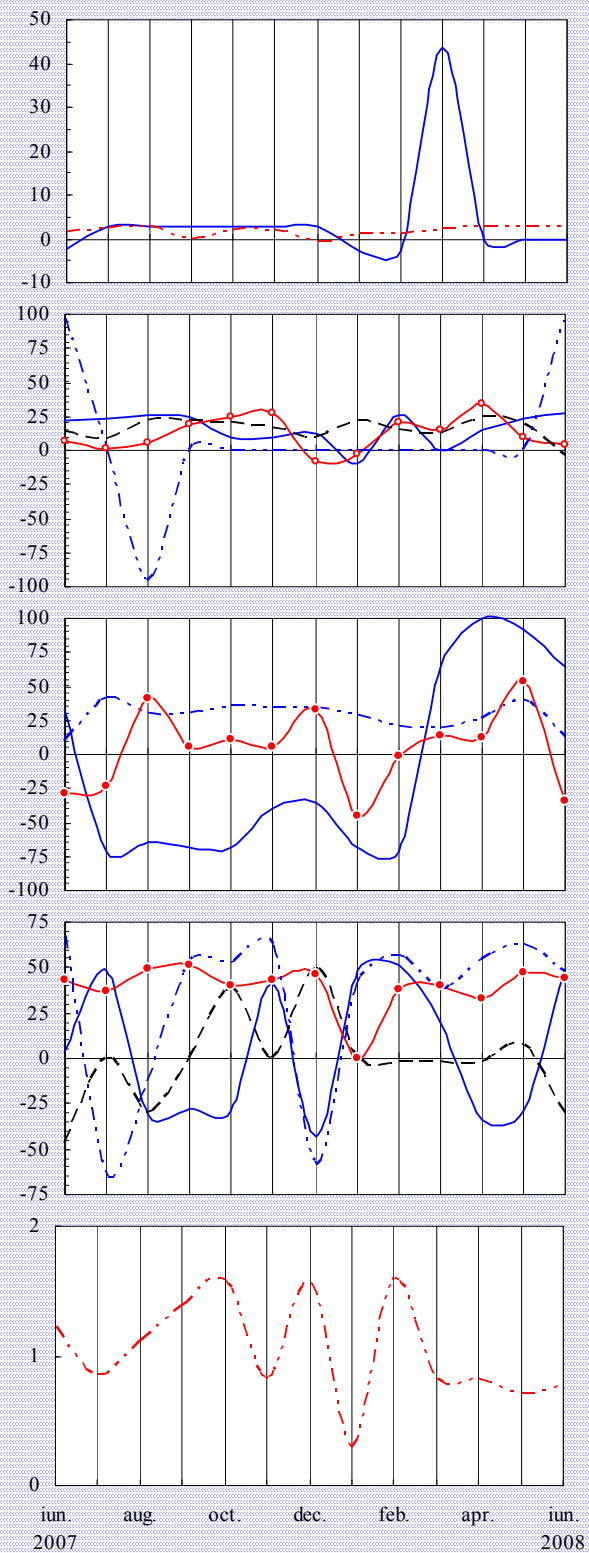
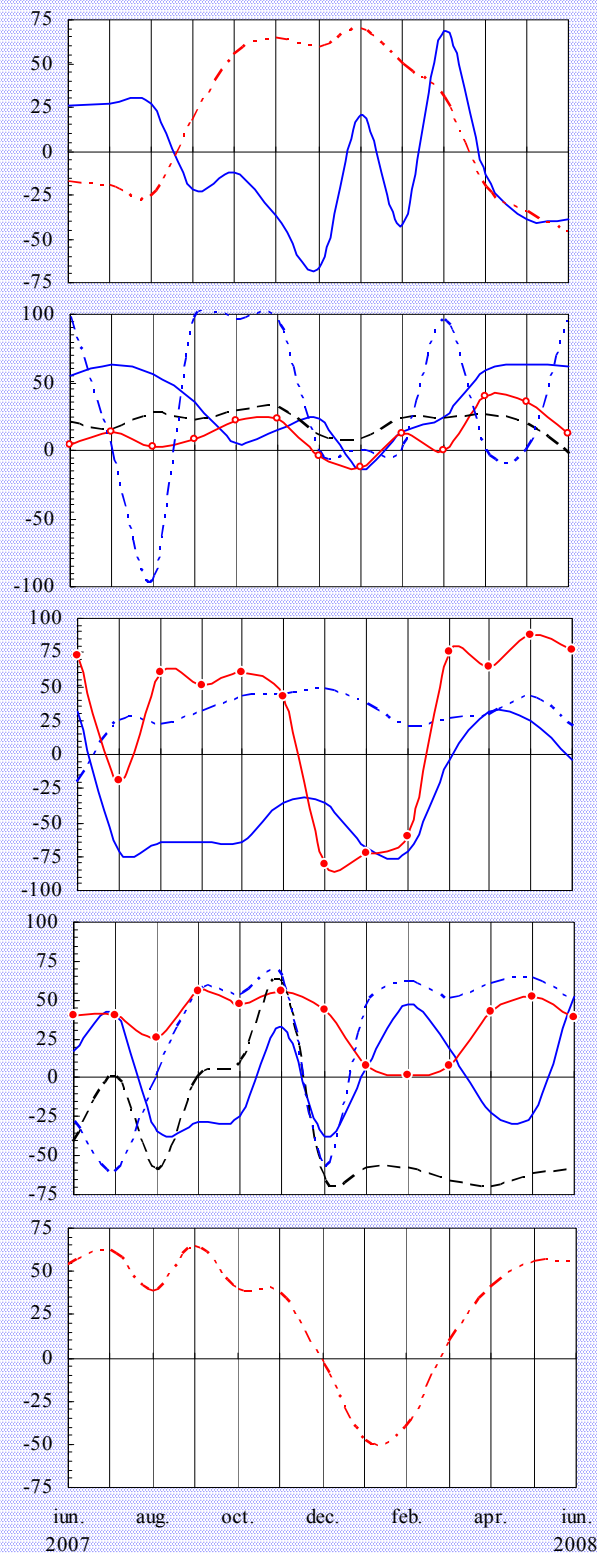
Rata
profitabilității:
industrie →
construcții ↗

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

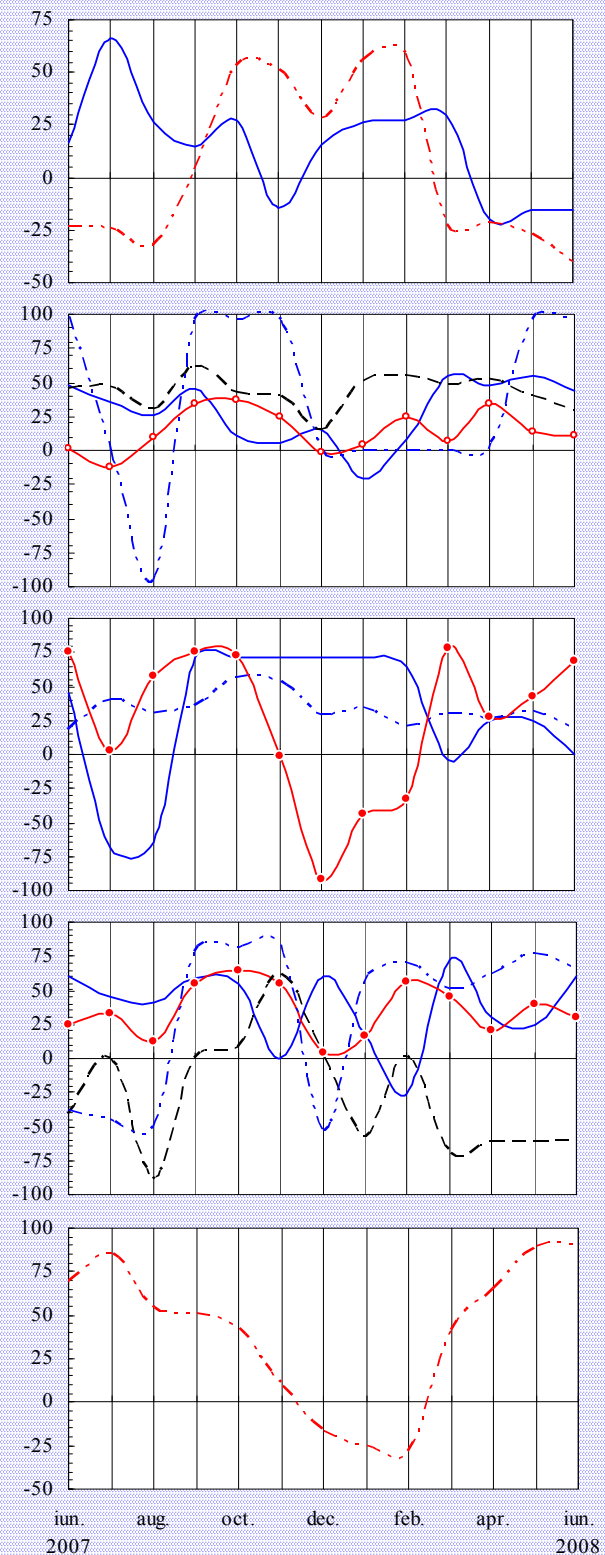
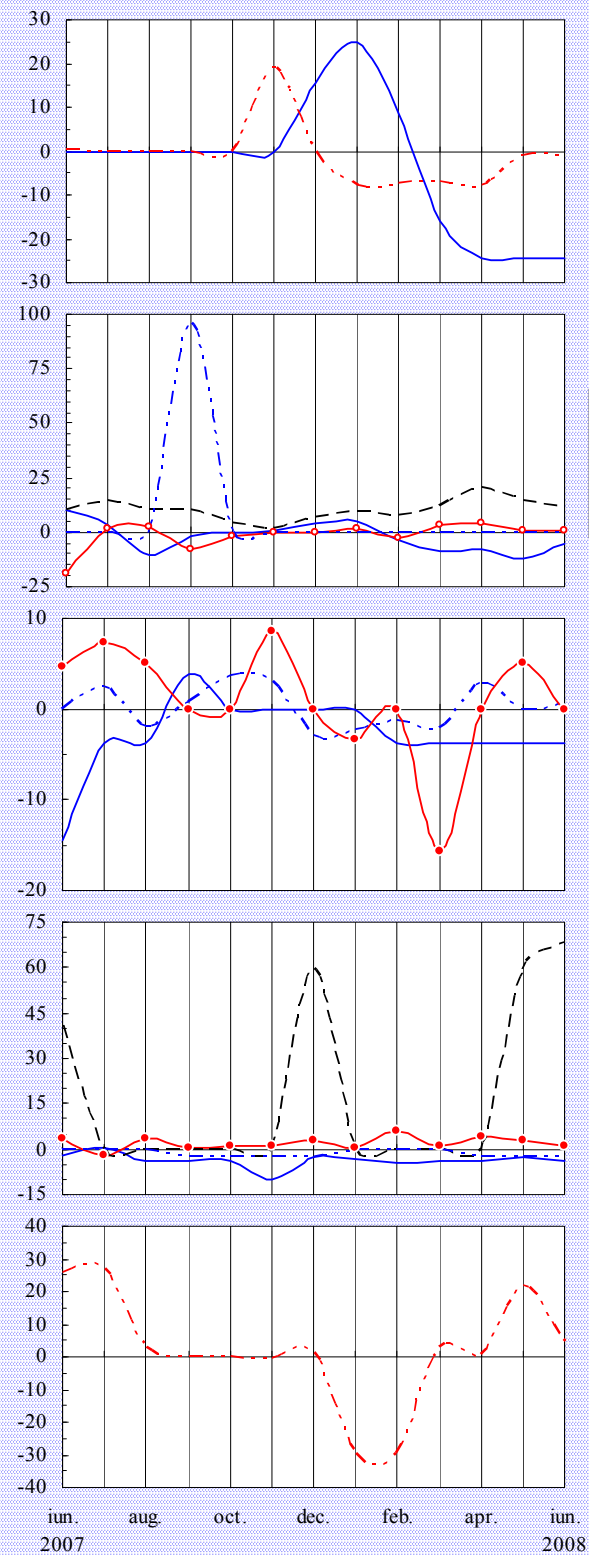
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea stocurilor de materii prime

Tendința preconizată a producției

(soldul opiniilor exprimate - %)

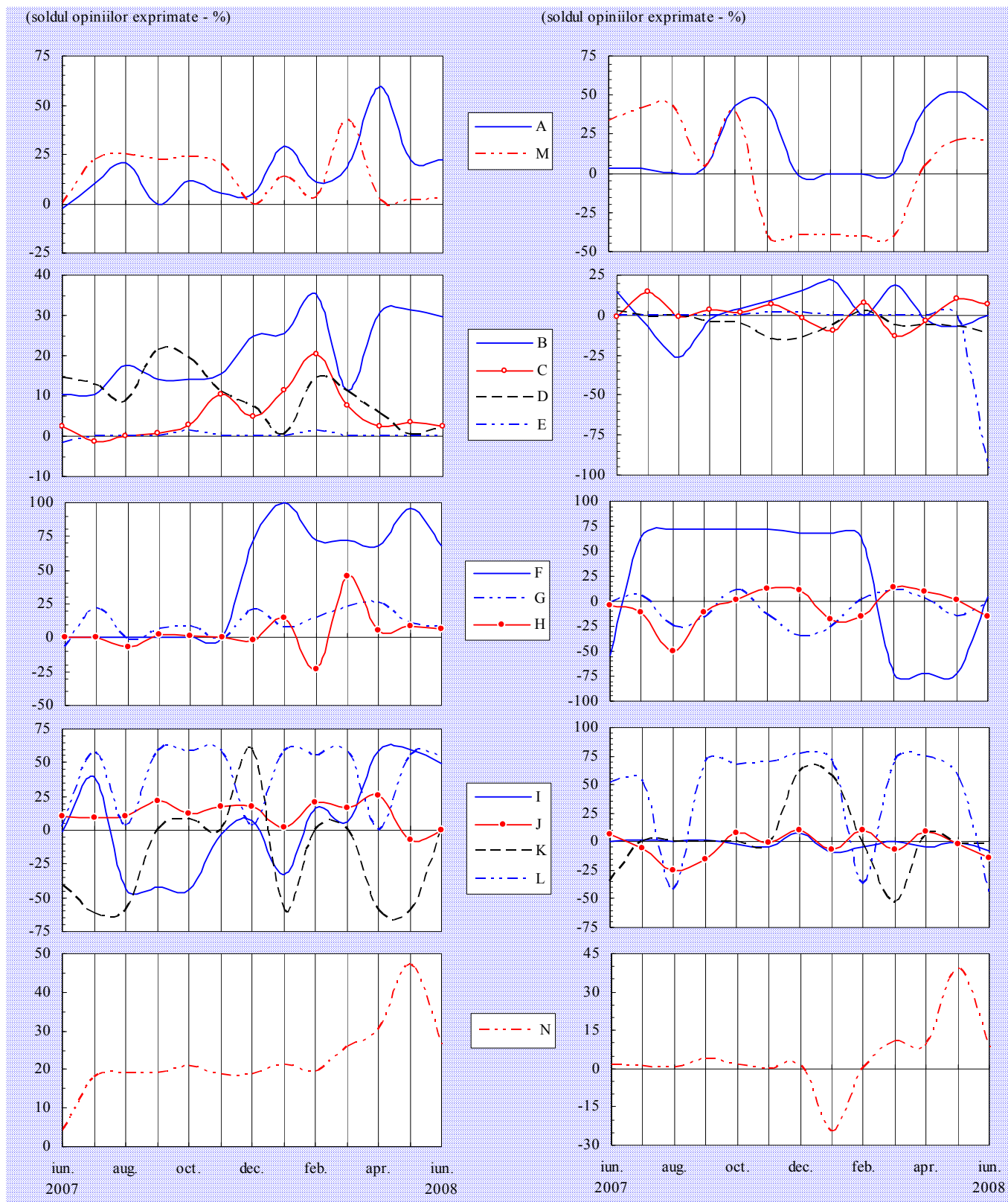
(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

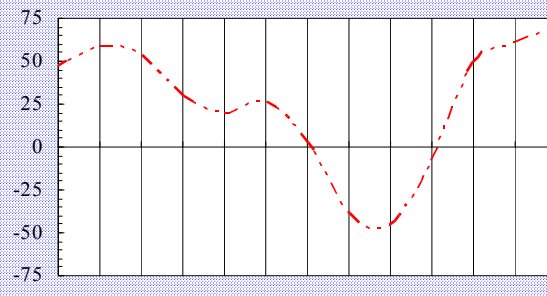
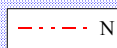
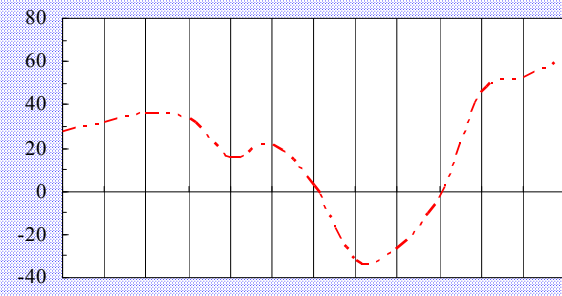
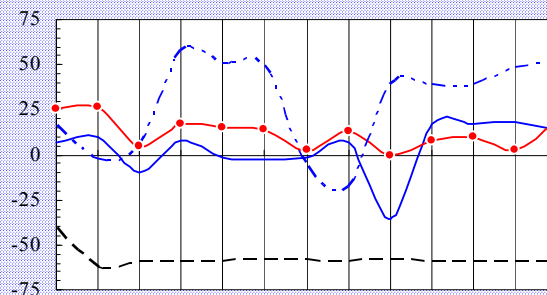
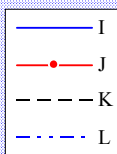
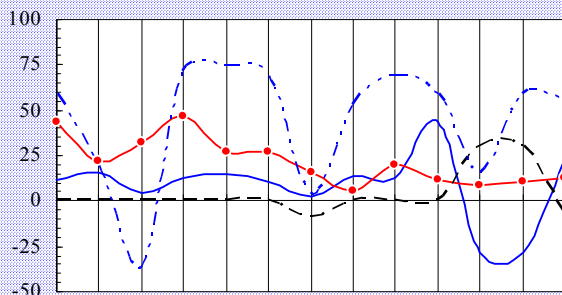
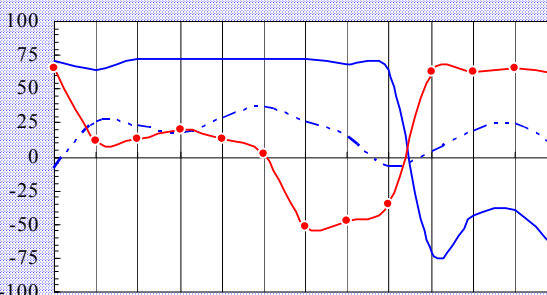
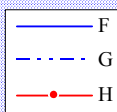
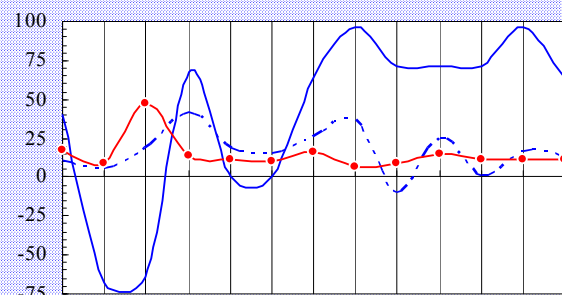
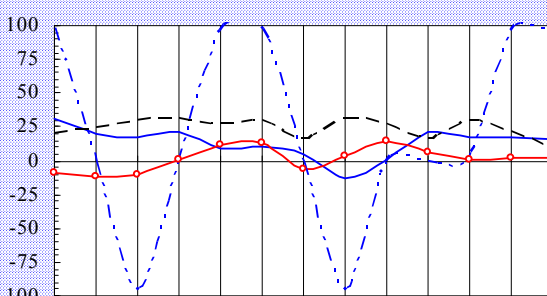
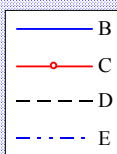
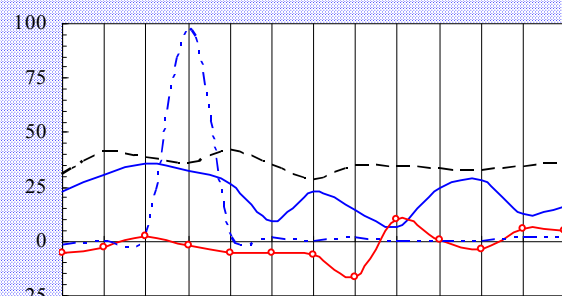
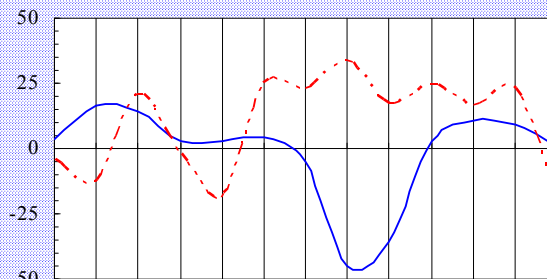
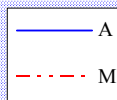
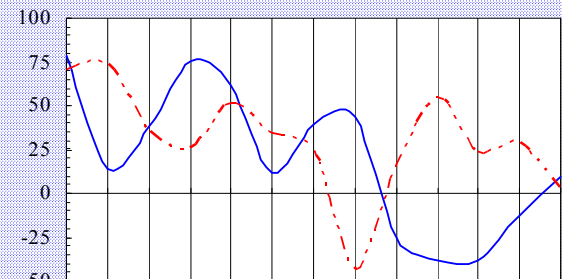
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J - mașini și echipamente; echipamente și aparate electrice;
- K - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L - mijloace de transport;
- M - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru a asigura omogenitatea datelor, eșantionul de întreprinderi se menține pe o perioadă de minimum 12 luni calendaristice.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 25 iunie 2008.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate de
Direcția Studii și Publicații, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.
internet: <http://www.bnro.ro>*